

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa **M. P.**, bytom M., zastúpený JUDr. Ľudmilou Vasiľovou, advokátkou, so sídlom Michalovciach, Námestie osloboditeľov č. 8, proti odporcovi **M. B.**, bytom L. o zaplataenie 14.605,32 Eur vedenej na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 12 C 78/2000, o dovolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 18. septembra 2013 sp. zn. 25 Co 49/2013, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Odporcovi náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Nitra v poradí druhým rozsudkom z 10. decembra 2012 č. k. 12 C 78/2000–791 zamietol návrh navrhovateľ, ktorým sa domáhal zaplataenia 14.605,32 Eur a príslušenstva titulom vydania bezdôvodného obohatenia. O trovách konania nerozhodol s tým, že o nich bude rozhodnuté v zmysle § 151 ods. 3 O. s. p. samostatným uznesením. V odôvodnení uviedol, že bolo preukázané, že medzi obstarávateľom M. P., nar. X a kupujúcim Autobazár HASTRA Nitra bola uzavretá kúpna zmluva o predaji motorového vozidla. Podľa uvedenej zmluvy obstarávateľ predáva, resp. vymieňa svoje motorové vozidlo Dodge Stealth R/T 24v., rok výroby 1991 za motorové vozidlo BMW 316i, rok výroby 1993, ktoré si sám nový majiteľ vybral z ponuky Autobazáru Hastra, po vzájomnej dohode s majiteľom motorového vozidla BMW 316i a skúšobnej jazde. P. bola do rúk doplatená v hotovosti suma 360.000,- Sk ako doplatok ceny jeho motorového vozidla, ktorá bola 800.000,- Sk. Zmluvu podpísal M. P., nar. 1976, navrhovateľ, odporca a M. H.. Osobné motorové vozidlo Dodge Stealth bolo 13. augusta 1996 prihlásené do evidencie ODI OR PZ v Nitre na nového držiteľa. Vozidlo BMW bolo v evidencii ODI OR

PZ v Michalovciach evidované na navrhovateľa od 10. júla 1996 do 28. decembra 1999, kedy bolo z evidencie natrvalo vyradené, z dôvodu, že vozidlo bolo 11. októbra 1993 odcudzené a 25. novembra 1999 vrátené poisťovacej spoločnosti CONCORDIA v Nemecku. Poukázal na to, že bolo potrebné ustáliť, komu z viacerých účastníkov neplatnej kúpnej zmluvy vznikol prospech a povinnosť vrátenia to, čo podľa zmluvy dostali. Konštatoval, že navrhovateľ získal prospech v sume 360.000,- Sk v hotovosti a motorové vozidlo BMW v hodnote 440.000,- Sk, ktoré však bolo odcudzené a preto ho musel odovzdať orgánom činným v trestnom konaní. Nebolo preukázané, že odporca získal zo zmluvy nejaký prospech. Navrhovateľ nepreukázal, aký prospech odporca zo zmluvy nadobudol, či získal sumu 440.000,- Sk rovnajúcu sa kúpnej ceny vozidla BMW. Odporca nebol skutočným vlastníkom vozidla, bol iba evidovaný v technickom preukaze, čo samo o sebe nepreukazuje aj vlastníctvo vozidla. S prihliadnutím na skutkové zistenia v konaní nebolo preukázané, že odporca získal majetkový prospech z uzatvorenej zmluvy v roku 1996, preto návrh zamietol.

Krajský súd v Nitre ako odvolací súd rozsudkom z 18. septembra 2013 sp. zn. 25 Co 49/2013 rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdil. V odôvodnení poukázal na to, že navrhovateľ sa pôvodným návrhom podaným 12. júla 2000 domáhal zaviazania odporcu (pôvodne odporcu 1) a M. P., nar. 1976 (pôvodne ako odporca 2) na zaplatenie sumy 440.000,- Sk s úrokmi odporcom 1), alternatívne zaviazania odporcov 1) a 2) spoločne a nerozdielne na zaplatenie tejto sumy. Návrh okrem iného odôvodnil tým, že motorové vozidlo BMW 316i odkúpil od syna – odporcu 2), ktorý ho tesne predtým kúpil prostredníctvom Autobazáru HASTRA v Nitre, ktorej majiteľom bol M. H.. Navrhovateľ písomným podaním z 5. októbra 2004 vzal návrh voči odporcovi 2) späť. Zároveň navrhol, aby odporca 2) vystupoval na strane navrhovateľa. Súd prvého stupňa uznesením z 13. mája 2005 č. k. 12 C 78/2000 – 251 konanie voči odporcovi 2) zastavil. Podaním zo 4. októbra 2004 navrhovateľ rozšíril žalobný návrh aj voči M. H.. Súd prvého stupňa uznesením zo 17. júna 2005 č. k. 12 C 78/2000 – 255 pripustil aby do konania na strane navrhovateľa pristúpil M. P. nar. 23. novembra 1976 a na strane odporcov aby do konania pristúpil M. H.. Súd prvého stupňa následne vo veci rozhodol rozsudkom z 25. júna 2007 č. k. 12 C 78/2000 - 369 (v poradí prvým rozsudkom) tak, že návrh zamietol. Navrhovateľov 1) a 2) zaviazal zaplatiť odporcovi 1) spoločne a nerozdielne náhradu trov konania. Odporcovi 2) náhradu trov konania nepriznal. Krajský súd v Nitre ako odvolací súd na základe odvolania navrhovateľov rozsudkom zo 17. apríla 2008 sp. zn. 7 Co 208/2007 rozsudok súdu prvého stupňa v časti zamietnutia žaloby navrhovateľa 2) voči odporcom 1) a 2) potvrdil.

Rozsudok súdu prvého stupňa v časti zamietnutia žaloby navrhovateľa 1) voči odporcovi 2) zrušil a konanie zastavil. Žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania. V ostatnej časti týkajúcej sa žaloby navrhovateľa 1) voči odporcovi 1) a v časti trov konania navrhovateľov 1) a 2) a odporcu 1) rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. Dospel k záveru, že navrhovateľ 2) podľa zhodného tvrdenia navrhovateľov nebol vlastníkom predávaného vozidla Dodge Stealth. Svoju aktívnu legitimáciu vyvodzoval iba z toho, že bol zapísaným držiteľom vozidla. Rozsudok súdu prvého stupňa vo vzťahu k navrhovateľovi 2) z tohto dôvodu ako vecne správny potvrdil. Žaloba navrhovateľa 1) voči odporcovi 2) bola postihnutá neodstrániteľnou prekážkou konania. Navrhovateľ 1) sa žalobným návrhom z 24. januára 2000 na Okresnom súde Nitra domáhal toho istého nároku. Okresný súd Nitra rozsudkom zo 4. apríla 2000 č. k. 25 C 19/2000 – 34 žalobu zamietol. Rozsudok nadobudol právoplatnosť 10. mája 2000. Ide teda o prekážku veci rozsúdenej (res iudicata, § 159 ods. 3 O. s. p.).

Vo zvyšku súd prvého stupňa nesprávne právne vec posúdil, keď nárok navrhovateľa 1) posudzoval ako náhradu škody a nie ako bezdôvodné obohatenie. Po zrušení a vrátení veci na ďalšie konanie v časti týkajúcej sa žaloby navrhovateľa 1) voči odporcovi 1) a v časti trov konania navrhovateľov 1) a 2) a odporcu 1) úlohou súdu prvého stupňa po zrušení rozsudku a vrátení veci na doplnenie dokazovania bolo ustáliť, komu z viacerých účastníkov neplatnej kúpnej zmluvy vznikol prospech a keďže účastníkmi konania zostali už len navrhovateľ a odporca, povinnosť vrátenia toho, čo podľa zmluvy dostali, mal súd prvého stupňa rozhodnúť už len medzi nimi. Vychádzal z toho, že kúpna zmluva o kúpe motorového vozidla je neplatná. Právny vzťah účastníkov konania vznikol na základe zmluvy z 8. júla 1996, označenej ako kúpna zmluva o predaji vozidla. Zmluvu uzavreli štyri osoby. Podľa zmluvy M. P., nar. X (syn navrhovateľa) predal, resp. vymenil vozidlo Dodge Stealth R/T 24v za motorové vozidlo BMW 316i, ŠPZ NRJ-18-68, ktoré si nový majiteľ vybral z ponuky Autobazáru HASTRA. P. bola do rúk doplatená v hotovosti suma ako doplatok ceny jeho motorového vozidla, ktorá predstavovala sumu 800.000,- Sk. Zmluvu podpísali navrhovateľ, odporca, syn navrhovateľa – M. P. ml- a M. H.. Navrhovateľ v priebehu celého konania tvrdil, že motorové vozidlo Dodge Stealth v čase uzatvorenia zmluvy bolo v jeho výlučnom vlastníctve, bez ohľadu na údaj vedený v evidencii motorových vozidiel na ODI OR PZ v Michalovciach. Súd prvého stupňa preto správne uzavrel, že predávajúcim vozidla v skutočnosti bol navrhovateľ a nie jeho syn. Ten bol držiteľom vozidla evidovaným na neho v evidencii motorových vozidiel na ODI OR PZ v Michalovciach a len z tohto dôvodu bol účastníkom zmluvy. Predmetom zmluvy o kúpe vozidla bol predaj motorového vozidla Dodge Stealth, ktoré mal kúpiť M. H.

za 800.000,- Sk. Kúpna cena mala byť vyplatená čiastočne v peniazoch, aumou 360.000,- Sk a zostatok kúpnej ceny vo výške 440.000,- Sk bol hradený vozidlom BMW 316i, ktoré si navrhovateľ vybral z ponuky Autobazáru HASTRA. Časť kúpnej ceny v sume 440.000,- Sk bola uhradené prevzatím vozidla od odporcu, ktorý vystupoval ako vlastník, ale v skutočnosti vlastníkom vozidla nebol. Kupujúcim vozidla Dodge Stealth bol M. H., ktorý kúpnu cenu vozidla 800.000,- Sk vyplatil vyplatením finančnej čiastky 360.000,- Sk v hotovosti a predajom motorového vozidla BMW 316i v hodnote 440.000,- Sk. Takúto transakciu so sledovaným právnym dôsledkom nadobudnutia vlastníckeho práva k vozidlu mohol uskutočniť, len ak bol vlastníkom vozidla BMW 316i. M. H. povedal, že peniaze za BMW 316i odporcovi vyplatil. Z toho vyplýva, že ak M. H. peniaze vyplatil, musel vozidlo kúpiť. Iba v takomto prípade mohol priamo s vozidlom nakladať, čiže realizovať vlastnícke právo k veci. Pokiaľ by nebol vlastníkom BMW 316i, na právne účinný prevod by musel mať uzatvorenú sprostredkovateľskú zmluvu. V konaní nebolo preukázané, že by M. H. predával vozidlo v mene iného subjektu, či už na základe plnej moci alebo iného právneho úkonu. Odporca popieral vlastnícke právo k vozidlu BMW 316i s tým, že bol iba účelovo zapísaný do evidencie motorových vozidiel. Dohoda medzi ním a navrhovateľom, v zmysle ktorej mu vyplatil časť kúpnej ceny, treba považovať za to, že v čase uzatvorenia zmluvy vystupoval ako vlastník vozidla BMW.

Proti rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie navrhovateľ. Žiadal napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania odôvodňoval § 237 písm. f/ O. s. p, § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p. a § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p. Odňatie možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O. s. p.) videl v porušení § 157 ods. 2 O. s. p., tým že nebol rozsudok riadne a presvedčivo odôvodnený, ako aj v tom, že súd nepostupoval pri hodnotení dôkazov v súlade s § 132 O. s. p. Výpoveď navrhovateľa a jeho syna bola súdom vyhodnotená výslovne jednostranne a v neprospech. Súd nebral do úvahy, že nikto zo svedkov netvrdil, že vlastníkom vozidla BMW 316i je H.. Navrhovateľ a jeho syn považovali za vlastníka vozidla odporcu a odporca ani nikdy za vlastníka neoznačil H., ale L. Súd sa s týmto vyjadrením odporcu nijako nevyporiadal a preto nie je jasné, prečo za domnelého vlastníka označil H.. Za inú vadu (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.) považoval postup súdu pri vykonaní dôkazov, ktorý bol v rozpore s príslušnými ustanoveniami O. s. p. Nesúhlasil s názorom odvolacieho súdu, že vlastníkom vozidla BMW 316i bol H. a neobstojí ani záver súdu o tom, že ak H. povedal, že peniaze vyplatil, musel vozidlo kúpiť a iba tak mohol realizovať vlastnícke právo k vozidlu BMW 316i. V skutočnosti išlo o bartrový

obchod so vzájomným vyporiadaním sa troch vlastníkov (2 vlastníci motorových áut a jeden vlastník sumy 800.000,- Sk). Zdôvodnenie súdu v rozsudku je nelogické a nepresvedčivé. Nesprávne právne posúdenie veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.) videl v tom, že základom celého trojstranného právneho vzťahu, ktorý vznikol medzi navrhovateľom, odporcom a svedkom M. H. ako účastníkom zmluvy je trojstranná zmluva z 8. júla 1996, ktorá bola označená ako kúpna zmluva, avšak nemá iba charakter kúpnej zmluvy, ale vykazuje znaky zmluvy zmiešanej v zmysle § 51 Občianskeho zákonníka. Vykazuje znaky kúpnej zmluvy a zámennej zmluvy. Jediný, kto mohol mať z neplatnej kúpnej zmluvy prospech bol odporca.

Odporca sa k dovolaniu navrhovateľa nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.), zastúpený v zmysle § 241 ods. 1 O. s. p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O. s. p.) skúmal najskôr, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno dovolaním napadnúť.

Podľa § 236 ods. 1 O. s. p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol rozsudkom. V zmysle ustanovenia § 238 O. s. p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné, ak je ním napadnutý zmeňujúci rozsudok vo veci samej (§ 238 ods. 1 O. s. p.), alebo rozsudok, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O. s. p.), alebo rozsudok potvrdzujúci rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd v jeho výroku vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože po právnej stránke ide o rozhodnutie zásadného významu alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 (§ 238 ods. 3 O. s. p.).

Dovolanie navrhovateľa smeruje proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorý nevykazuje znaky niektorého z vyššie uvedených rozhodnutí. Prípustnosť dovolania preto z § 238 O. s. p. nemožno vyvodiť.

Vzhľadom na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 veta druhá O. s. p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O. s. p., neobmedzil sa dovolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 239 O. s. p., ale sa zaoberal i otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O. s. p. V zmysle § 237 O. s. p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku aj uzneseniu), ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Existencia väd v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O. s. p. nebola v dovolaní namietaná a v dovolacom konaní nevyšla najavo. Prípustnosť dovolania z týchto dôvodov nie je daná.

Vychádzajúc z obsahu dovolania a v ňom vytykaných nedostatkov, dovolací súd sa osobitne zameril na skúmanie otázky, či postupom alebo rozhodnutím odvolacieho súdu bola navrhovateľovi odňatá možnosť konať pred súdom podľa § 237 písm. f/ O. s. p.

Pre účely predmetného dovolacieho konania je vhodné zdôrazniť, že dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a nemožno sa ním úspešne domáhať revízie skutkových zistení súdov nižších stupňov ani výsledkov nimi vykonaného dokazovania. Dovolací súd nie je treťou inštanciou, v ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie. Posúdiť správnosť a úplnosť skutkových zistení, a to ani v súvislosti s právnym posúdením veci, nemôže dovolací súd už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy. Dovolacie konanie má (a to je potrebné osobitne zdôrazniť) prieskumnú povahu; aj so zreteľom na ňu dovolací súd – na rozdiel od súdu prvého stupňa a odvolacieho súdu – nemá možnosť vykonávať dokazovanie (viď § 243a ods. 2 veta druhá O. s. p.).

Na odňatie možnosti konať pred súdom dovolací súd prihliada z úradnej povinnosti a pod týmto pojmom treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkovi konania odnímajú tie procesné práva, ktoré mu zákon priznáva za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv (napr. oprávnenia byť prítomný na pojednávaní, vyjadrovať sa k veci,

navrhovať dôkazy, podať opravný prostriedok alebo vyjadrenie, v stanovenej lehote urobiť procesný úkon a pod.).

Pod odňatím možnosti konať pre súdom treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkovi konania odnímajú tie jeho procesné práva, ktoré mu zákon priznáva. O vadu konania, ktorá je z hľadiska § 237 písm. f/ O. s. p. významná ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva. Takáto vada konania znamená porušenie základného práva účastníka súdneho konania na spravodlivý súdny proces, ktoré právo zaručujú v podmienkach právneho poriadku Slovenskej republiky okrem zákonov aj čl. 46 a nasl. Ústavy Slovenskej republiky ďalej len „ústava“) a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“).

Z hľadiska posúdenia existencie procesnej vady podľa § 237 písm. f/ O. s. p. ako dôvodu zakladajúceho prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu (v danej veci proti potvrdzujúcemu rozsudku) nie je pritom významný subjektívny názor dovolateľa, že v konaní k takejto procesnej vade došlo, ale len jednoznačné, všetky pochybnosti vylučujúce zistenie, že konanie je skutočne takouto vadou postihnuté, t. j. že nastali skutočnosti v dôsledku, ktorých vada vznikla (prejavila sa) resp. nebola odstránená v postupe – rozhodnutí odvolacieho súdu.

Podľa § 157 ods. 2 O. s. p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Rozhodnutie súdu ako orgánu verejnej moci nemusí byť totožné s očakávaniami a predstavami účastníka konania, ale z hľadiska odôvodnenia musí spĺňať parametre zákonného rozhodnutia (§ 157 ods. 2 O. s. p.), pričom účastníkovi konania musí dať odpoveď na podstatné (zásadné) otázky a námietky spochybňujúce závery namietaného rozhodnutia v závažných a samotné rozhodnutie ovplyvňujúcich súvislostiach. Citované zákonné

ustanovenie sa totiž chápe aj z hľadiska práv účastníka na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ktorého súčasťou je aj právo na súdne konanie spĺňajúce garancie spravodlivosti, a toto ustanovenie treba vykladať a uplatňovať aj s ohľadom na príslušnú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“), porovnaj napr. rozsudok vo veci Garcia Ruiz proti Španielsku z 21. januára 1999, sťažnosť č. 30544/96, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1999-I tak, že rozhodnutie súdu musí uviesť presvedčivé a dostatočné dôvody, na základe ktorých je založené. Rozsah tejto povinnosti sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia a musí sa posúdiť vo svetle okolností každej veci. Judikatúra ESLP teda nevyžaduje, aby na každý argument strany (účastníka) bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (rozsudok Georgiadis proti Grécku z 29. mája 1997, sťažnosť č. 21522/93, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997-III, rozsudok Higginsova a ďalší proti Francúzsku z 19. februára 1998, sťažnosť č. 20124/92, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1998-I). Ústavný súd Slovenskej republiky vyslovil, že „súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu“ a že „takéto odôvodnenie musí obsahovať aj rozsudok opravného (odvolacieho) súdu (pozri uznesenie z 3. júla 2003 sp. zn. IV. ÚS 115/03).

Dovolací súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že odvolací súd postačujúco odôvodnil svoj rozsudok, ktorým nadviazal na rozsudok súdu prvého stupňa, ktorý ako vecne správny potvrdil. Podľa dovolacieho súdu nižšie súdy dostatočne odôvodnili svoje rozhodnutia; ich zdôvodnenie ako celok spĺňa parametre zákona na odôvodnenie rozsudku (§ 157 ods. 2 O. s. p.), je v ňom vysvetlené, z ktorých dôkazov pri rozhodovaní vychádzali aj ako vec – zistený skutkový stav – právne posúdili. Treba mať na pamäti, že konanie pred súdom prvého stupňa a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca spätosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich organickú (kompletizujúcu) jednotu; takýto prístup reflektuje aj ostatne citovanú judikatúru ESLP. V prípade, ak odvolací súd v plnom rozsahu odkáže na dôvody rozhodnutia súdu prvého stupňa, stačí, ak v odôvodnení rozsudku iba poukáže na relevantné skutkové zistenia a stručne zhrnie právne posúdenie veci; rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po obsahovej

stránke aj odôvodnenie rozsudku súdu prvého stupňa, s ktorým – ako už bolo spomenuté – tvorí jeden celok.

Dovolací súd dospel k záveru, že odôvodnenie rozsudku súdu prvého stupňa, podrobne a jasne objasňujúce (§ 157 ods. 2 O. s. p.) skutkový a právny základ rozhodnutia. Rozhodnutie odvolacieho súdu v uvedenom rozsahu nie je nepreskúmateľné a plne rešpektuje základné právo účastníkov na spravodlivý súdny proces (pozri III. ÚS 115/2003). Preto týmto postupom súdu prvého stupňa ako ani odvolacieho súdu nedošlo k odňatiu možnosti účastníkom konania konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O. s. p.).

Vzhľadom na uvedené možno zhrnúť, že v danom prípade prípustnosť dovolania nemožno vyvodiť z ustanovenia § 238 O. s. p., ani z ustanovenia § 237 O. s. p. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto dovolanie navrhovateľ v súlade s § 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. ako také, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné, odmietol.

Odporca v súvislosti s tvrdením procesnej vady konania v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p. o vytýka, že odvolací súd nesprávne vyhodnotil dôkazy.

O vadu, ktorá je z hľadiska § 237 písm. f/ O. s. p. významná, ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva. O taký prípad v prejednávanej veci nejde z dôvodu, že odvolací súd pri prejednávaní a rozhodovaní veci postupoval v súlade s právnymi predpismi a odporky ni neznemožnil uplatniť procesné práva priznané mu právnym poriadkom na zabezpečenie jeho práv a oprávnených záujmov.

Navrhovateľ tiež namieta, že súd sa dopustil inej vady, ktorá spočívala v nesprávnom vyhodnotení dôkazov a konštatovaní, že vlastníkom motorového vozidla BMW 316i bol M. H..

Iná vada konania je procesná vada, ktorá na rozdiel od vád taxatívne vymenovaných v § 237 O. s. p. nezakladá zmatečnosť rozhodnutia. Je právne relevantná, ak mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Z hľadiska dovolateľom tvrdenej existencie tzv. inej vady

konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p. treba uviesť, že dovolací súd môže pristúpiť k posúdeniu opodstatnenosti tvrdenia o tomto dovolacom dôvode až vtedy, keď je dovolanie z určitého zákonného dôvodu prípustné (o tento prípad ale v prejednávanej veci nejde).

Podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky každý má právo domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd nepatrí ani právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97), resp. toho, aby súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných predpisov, ktorý predkladá účastník konania (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

Obsah práva na spravodlivý súdny proces nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní, obsahom tohto práva je i relevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Do práva na spravodlivý súdny proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04).

Právo na spravodlivý súdny proces neznamená ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi (I. ÚS 50/04).

V zmysle § 132 O. s. p. dôkazy hodnotí súd podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli účastníci. Nesprávne vyhodnotenie dôkazov nie je vadou konania v zmysle § 237 O. s. p. Pokiaľ súd nesprávne vyhodnotí

niektorý z vykonaných dôkazov, môže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu vecne nesprávne, táto skutočnosť však sama osebe nezakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 O. s. p.

Pokiaľ ide o námietku navrhovateľa v tejto súvislosti spochybňujúcu nesprávnosť skutkových zistení, treba uviesť, že v zmysle ustanovenia § 241 ods. 2 O. s. p. dôvodom dovolania nemôže byť samo osebe nesprávne skutkové zistenie. Dovolanie totiž nie je „ďalším“ odvolaním, ale je mimoriadnym opravným prostriedkom určeným na nápravu len výslovne uvedených procesných (§ 241 ods. 2 písm. a/ a b/ O. s. p.) a hmotnoprávných (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.) väd. Preto sa dovolaním nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvého a druhého stupňa, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania.

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Dovolací súd sa samotnou správnosťou prijatých právnych záverov nižších súdov nezaoberal. Z obsahu dovolania vyplýva, že sa v ňom uplatňuje aj námietka, že rozhodnutie odvolacieho súdu trpí vadou nesprávneho právneho posúdenia (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.). Pri posudzovaní, či rozhodnutia nižších súdov sú (ne)preskúmateľné (teda či boli splnené parametre zákona na odôvodnenie rozsudku – § 157 ods. 2 O. s. p.), dovolací súd však neposudzuje správnosť prijatých právnych záverov nižších súdov. Za odňatie možnosti konať pred súdom v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv či požiadaviek žalobcu. Tým ale nemohlo dôjsť k porušeniu práva žalobcu na spravodlivý súdny proces. Do práva na spravodlivý proces totiž – ako už bolo spomenuté – nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04), ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa rozhodlo v súlade s jeho požiadavkami (I. ÚS 50/04).

Dovolací súd nemôže pristúpiť k posudzovaniu otázky dôvodnosti a opodstatnenosti dovolania (t. j. danosti dovolacieho dôvodu v zmysle § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.), pokiaľ nedospeje k záveru, že dovolanie je procesne prípustné. V prejednávanej veci pri skúmaní otázky prípustnosti dovolania bolo zistené, že tento opravný prostriedok navrhovateľa nesmeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustný (nie je podaný proti žiadnemu z rozhodnutí uvedených v § 238 ods. 1 až 3 O. s. p., v dovolacom konaní nevyšli najavo procesné vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O. s. p. a nepreukázala sa navrhovateľom tvrdená existencia procesnej vady uvedenej v § 237 písm. f/ O. s. p.).

Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dovolacím dôvodom (rovnako ako tzv. iná vada konania podľa § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.), samo osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O. s. p. – nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). I keby tvrdenia dovolateľa boli opodstatnené (dovolací súd ich z uvedeného aspektu neposudzoval), dovolateľom vytýkaná skutočnosť by mala za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozhodnutia, nezakladala by ale prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O. s. p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné (o taký prípad ale v prejednávanej veci nešlo). Z podaného vyplýva, že Najvyšší súd Slovenskej republiky za opísaného stavu veci nemohol (nesmel) v dovolacom konaní postúpiť do ďalšieho štádia prieskumu a podrobiť skúmaniu správnosť právnych záverov odvolacieho súdu, ani vecne riešiť to, či konanie nie je postihnuté tzv. inými vadami konania a či tieto prípadne mali za následok vydanie nesprávneho rozhodnutia vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.). Po zistení procesnej neprípustnosti dovolania má Najvyšší súd Slovenskej republiky povinnosť takéto dovolanie bez ďalšieho odmietnuť (§ 243b ods. 5 v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p.); nemá možnosť zaoberať sa vecnou správnosťou napadnutého rozhodnutia.

Vzhľadom na uvedené možno preto zhrnúť, že v danom prípade prípustnosť dovolania nemožno vyvodiť z ustanovenia § 238 O. s. p., a iné vady konania v zmysle § 237 O. s. p. neboli dovolacím súdom zistené. Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie odporcu podľa § 243b ods. 5 v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný, odmietol. Pritom, riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, nezaoberal sa vecnou správnosťou napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu.

Možno teda uzavrieť, že dovolací súd nezistil skutočnosti, ktoré by opodstatňovali prípustnosť dovolania podľa § 237 O. s. p. a keďže dovolanie nie je prípustné ani podľa § 238 O. s. p., Najvyšší súd Slovenskej republiky mimoriadny opravný prostriedok navrhovateľa odmietol podľa § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. v spojení s § 243b ods. 5 O. s. p. bez toho, aby sa zaoberal vecnou správnosťou napadnutého uznesenia odvolacieho súdu.

V dovolacom konaní procesne úspešnému odporcovi vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti navrhovateľovi, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 v spojení s § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O. s. p.). Dovolací súd však odporcovi náhradu trov dovolacieho konania nepriznal, lebo nepodal návrh na uloženie tejto povinnosti (§ 151 ods. 1 O. s. p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 8. októbra 2015

JUDr. Mária Š r a m k o v á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Vanda Šimová